

DOI: 10.31866/2410-1311.40.2022.269365
УДК 008:904]:061.1(477)

ВЗАЄМОДІЯ УКРАЇНИ З КОМІТЕТОМ ВСЕСВІТНЬОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

Вечерський Віктор Васильович

Кандидат архітектури,
ORCID: 0000-0002-5221-3556, e-mail: vechersky.v@gmail.com,
Інститут культурної спадщини,
вул. Євгена Коновальця, 36-б, літера А2, Київ, Україна, 01133

Для цитування:

Вечерський, В.В. (2022). Взаємодія України з Комітетом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. *Питання культурології*, (40), 120-128. doi: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.40.2022.269365>.

Анотація

Мета дослідження — з'ясувати проблематику взаємодії України з Комітетом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в питаннях збереження українських пам'яток, внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО; запропонувати заходи щодо розв'язання наявних проблем. Методологія дослідження базується на використанні загальнонаукових та спеціальних методів: порівняльного, аналізу, синтезу, дедукції та індукції. З позицій системного підходу взаємодія України з Комітетом всесвітньої спадщини розглядається як комплекс заходів, що забезпечує збереження українських пам'яток всесвітньої спадщини відповідно до міжнародно-правових зобов'язань України. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше комплексно проаналізовано зазначену проблематику й вироблено пропозиції щодо оптимізації співпраці заради забезпечення ефективнішого збереження українських пам'яток всесвітньої спадщини як найціннішого надбання нації, зокрема й тих, які є загроженими внаслідок війни Російської Федерації проти України. Висновки. Проаналізований фактаж щодо взаємодії України з Комітетом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО показує необхідність конкретніших, ніж дотепер, дій з боку нашої держави. Слід провести модернізацію національного законодавства зі спеціальними, значно конкретнішими, ніж станом на 2022 рік, нормами щодо охорони пам'яток всесвітньої спадщини. На часі детальне унормування регламенту підготовки й проходження документації, яку Україна має надсилати в Комітет всесвітньої спадщини порядком завчасного інформування про наміри здійснювати будівництво в зоні, що захищається Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини.

Ключові слова: пам'ятки всесвітньої спадщини; охорона культурної спадщини; міжнародні конвенції; законодавство; Комітет всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Вступ

Нині в основний Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (без урахування об'єктів, які містяться у так званому попередньому списку) від України включено сім об'єктів (World Heritage List, n. d.), причому більшість із них розташовані в містах, що розвиваються і розбудовуються. Це Київ, Львів, Чернівці, Жовква, Рогатин, Севастополь (на тимчасово окупованій території). Розвиток і сучасна забудова зазначених населених пунктів може містити потенційні загрози для визначної універсальної цінності пам'яток у цих містах (Вечерський, 2017, с. 296).

Згідно з Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, яку Україна ратифікувала ще в 1988 р. (Касяненко, 2008, с. 10–18), при ЮНЕСКО створено на постійній основі Комітет всесвітньої спадщини, до основних функцій якого входить, зокрема, дбати, у взаємодії з державами-сторонами Конвенції, про стан збереження пам'яток, занесених до Списку всесвітньої спадщини.

Кожна держава-сторона Конвенції зобов'язана інформувати Комітет всесвітньої спадщини про наміри здійснювати масштабні реставраційні або будівельні роботи в межах пам'яток всесвітньої спадщини та їхніх буферних зон. Документи й матеріали про наміри здійснювати роботи в межах об'єктів всесвітньої спадщини та їхніх буферних зон надаються країною відповідно до пункту 58 положень Настанов, що регулюють виконання Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини 1972 (Верховна Рада України, 1988), згідно з яким кожна держава-учасниця Конвенції зобов'язується завчасно інформувати Комітет всесвітньої спадщини через Секретаріат ЮНЕСКО про наміри здійснювати будівництво в зоні, що охороняється Конвенцією (Напрямні орієнтири, 1995, с. 60–61). Саме в цьому питанні протягом останнього десятиріччя Україна мала певні проблеми в комунікації з Комітетом всесвітньої спадщини.

У цій статті ми проаналізуємо ситуацію, що склалася в означеній сфері, і спробуємо запропонувати свої міркування щодо поліпшення вкрай необхідної взаємодії України з Комітетом всесвітньої спадщини.

Включення пам'яток національної культурної спадщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО сприяє їхньому розвитку як центрів культури, науки, освіти, туризму, а також гідній репрезентації нашої країни на міжнародному рівні. Тут діє проста закономірність: чим більше наших пам'яток у цьому престижному світовому списку, тим краще для нації, для її культурної спадщини і для тих, хто цією спадщиною опікується. З огляду на це безпроблемність комунікації України з Комітетом всесвітньої спадщини є запорукою успіху, що й зумовлює актуальність окреслених у цій статті питань.

Питанням охорони пам'яток всесвітньої спадщини на території України, її законодавчого забезпечення, взаємодії з відповідними міжнародними організаціями присвячені праці В. Герича (2013), О. Сердюк (2006), В. Прибеги (2009), а також автора цієї статті (Вечерський, 2016). Є публікації, присвячені конкретним пам'яткам всесвітньої спадщини (Wooden Tserkvas, 2013). Відповідні міжнародні документи з цих питань доступні як на вебсайтах у мережі Інтернет (Kyiv: Saint-Sophia Cathedral and Related Monastic Buildings, Kyiv-Pechersk Lavra

Ukraine, 2017), так і в збірниках міжнародних актів, де вони подані у фаховому перекладі на українську мову (Касяненко, 2008). Однак не всі аспекти цієї проблематики можна вважати достатньо вивченими.

Попри наявність певної кількості опублікованих праць щодо охорони українських пам'яток всесвітньої спадщини, питання взаємодії України з Комітетом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО поки що залишається науково неосмисленим. Принагідні публікації в періодиці та інтернет-ресурсах, спрямовані на сенсаційність (іноді — вигадану), не поліпшують справу, оскільки не передбачають аналізу проблемних ситуацій і пошуків їх розв'язання. Цьому має зарадити наше дослідження взаємодії України з Комітетом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

■ Мета статті

Мета статті — з'ясувати сучасний стан взаємодії України з Комітетом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в питаннях збереження українських пам'яток, внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, виявити проблемні моменти та запропонувати заходи щодо їх розв'язання. Для цього необхідно проаналізувати нормативні й методичні документи, якими слід керуватися в цій роботі, а також наявну на сьогодні практику. Застосовано загальнонаукові та конкретно-наукові (спеціальні) методи дослідження: порівняльний метод, аналіз і синтез, дедукцію та індукцію, а також історичний метод. З позицій системного підходу взаємодія України з Комітетом всесвітньої спадщини розглядається як комплекс заходів, що забезпечує збереження українських пам'яток всесвітньої спадщини відповідно до міжнародно-правових зобов'язань України.

■ Виклад матеріалу дослідження

Протягом останніх років Україна мала проблеми щодо взаємодії з Комітетом всесвітньої спадщини: ні по Києву, ані по Львову завчасного інформування про проекти, реалізація яких може спричинити загрозу збереженню універсальної цінності пам'яток всесвітньої спадщини у цих містах, наша країна здебільшого не забезпечувала, що й визначалося з року в рік як негативний момент, причому як у висновках міжнародних експертів, котрі здійснювали моніторингові місії до Києва та Львова, так і в рішеннях (резолюціях) Комітету всесвітньої спадщини. Єдиним прикладом такого інформування у 2012 р. стала документація щодо запланованих робіт по вулиці Софійській (на перетині з вулицею Володимирською), 20/21 (літера «А») у буферній зоні пам'яток-об'єктів всесвітньої спадщини «Собор Святої Софії та прилеглі монастирські будівлі, Києво-Печерська лавра» у м. Києві (Україна). Ця документація була надіслана в Париж, де розташований офіс Комітету всесвітньої спадщини, однак про будь-яку реакцію Комітету щодо цього нам невідомо.

Під час здійснення зазначеного інформування необхідно дотримуватися належних структури і характеру подання матеріалів. Відповідно до «Вимог щодо документації», визначених Комітетом всесвітньої спадщини згідно з пунктом 172 Настанов з виконання Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини, структура документації, що складається з двох тематичних блоків (А і В), має бути такою:

- A. Адміністративний статус забудови:
1. Чи має попередній або остаточний проєкт повний набір документації.
 2. Дата представлення проєкту для подальших дій та погодження.
 3. Прогноз початку будівництва проєкту.
 4. Відповідальність адміністрацій за погодження проєкту — на місцевому, регіональному чи державному рівнях.
 5. Погодження, що мають консультативний характер.

B. Додаткові матеріали:

1. Описова частина проєкту.
2. Розташування на карті, де відображено відношення до об'єкта всесвітньої спадщини.
3. Наочна документація — плани, висотність, види та ін.
4. Відповідні дослідження.
5. Оцінка потенційного впливу на видатну універсальну цінність.
6. Відповідна політика у Плані управління чи Системі управління власністю.

Зацікавлений суб'єкт (замовник будівництва) має формувати інформаційні матеріали та подавати їх до Міністерства культури та інформаційної політики України, яке після розгляду надсилає їх у Національну комісію в справах ЮНЕСКО, що діє у складі Міністерства закордонних справ України. А МЗС дипломатичною поштою надсилає це все в Париж, у Комітет всесвітньої спадщини. Спроби деяких надто самовпевнених замовників комунікувати безпосередньо з Парижем є некоректними, а тому й безрезультатними.

За останні роки Україна спробувала налагодити кращу взаємодію з Комітетом всесвітньої спадщини. Так, у 2016 р., реагуючи на рішення Комітету всесвітньої спадщини 40 COM 7B.61, держава надала досить ґрунтовну інформацію щодо заходів, що вживаються для унеможливлення робіт, які б могли негативно вплинути на визначну універсальну цінність київської пам'ятки всесвітньої спадщини.

Для того, щоб на фаховому рівні розв'язувати ці питання, слід виходити передусім з того, за якими критеріями внесено до Списку всесвітньої спадщини пам'ятку під назвою «Київ: Собор Святої Софії та прилеглі монастирські будівлі, Києво-Печерська лавра». Це критерії (i), (ii), (iii), (iv), які розшифровуються так:

- I. Шедевр творчого генія людини.
- II. Пам'ятки Києво-Печерської лаври відбивають вплив, який чинив обмін загальнолюдських цінностей протягом XI–XIX ст. на розвиток архітектури та планування ландшафту на території сучасної України.
- III. Комплекс споруд у цілому є унікальним свідоцтвом культурної традиції східних слов'ян XI–XIX ст.
- IV. Являє наочний приклад типу архітектурного ансамблю, характерного для української та російської культур окресленого періоду.

Маючи чітке розуміння критеріїв, правил і загроз, пов'язаних зі збереженням всесвітньої спадщини, Україна протягом 2017 р. уперше за багато років змогла успішно поінформувати Комітет всесвітньої спадщини про проєкт спорудження другої черги Національного музею «Меморіал жертв Голодомору» по вул. Лаврській, на території, яка входить до буферної зони Києво-Печерської лаври. У вересні 2017 р. було отримано позитивну відповідь від ICOMOS (Міжнародна рада

з питань пам'яток і визначних місць — фахова неурядова організація, що має консультативний статус при ЮНЕСКО). Технічна оцінка ICOMOS містить, окрім слухних рекомендацій, цілком позитивний висновок: «Основна концепція запропонованого проєкту відповідає характеристикам буферної зони» (Фонд Музею Голодомору, 2017).

Останніми роками актуалізувалася необхідність запровадження уніфікованого порядку взаємодії українських інституцій з міжнародними організаціями з питань реконструкції буферних зон пам'яток всесвітньої спадщини. Для упорядкування цих питань у 2011 р. Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень під керівництвом автора цієї статті розробив проєкт нормативного документа про порядок інформування Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, через його Секретаріат та Комітет всесвітньої спадщини, про наміри України розпочати роботи з будівництва чи реконструкції будівель і споруд в межах буферних зон українських пам'яток, внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Там передбачалася така послідовність дій:

1. Організація-забудовник (замовник) розробляє на підставі погодженого в установленому порядку історико-містобудівного обґрунтування передпроектні пропозиції щодо будівництва/реконструкції та подає їх на розгляд до центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

2. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини розглядає вказані пропозиції та:

– погоджує їх у разі відповідності характеристик об'єкта будівництва (реконструкції) режиму використання буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини і відсутності негативного впливу на цей об'єкт внаслідок будівництва та надає висновок про необхідність інформування Комітету всесвітньої спадщини;

– робить висновок про можливу невідповідність характеристик об'єкта будівництва режиму використання буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини чи загрозу негативного впливу на цей об'єкт внаслідок будівництва і необхідність повідомлення Комітету всесвітньої спадщини про згадане будівництво з метою отримання його коментарів або рекомендацій.

3. Після отримання висновку центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини про необхідність інформування Комітету всесвітньої спадщини про будівництво/реконструкцію, забудовник подає згаданий висновок та пропозиції щодо будівництва до Національної комісії України у справах ЮНЕСКО з такими документами:

– вкопіювання з генерального плану міста з позначенням об'єктів всесвітньої спадщини, їх буферних зон та об'єкта будівництва/реконструкції;

– текст затверджених режимів використання буферної зони;

– історико-містобудівне обґрунтування;

– аерофотозйомка території із позначенням запланованого будівництва/реконструкції;

– розгортка по вулиці (одна або декілька);

– панорамний фотомонтаж візуального впливу будівництва/реконструкції на об'єкт всесвітнього значення (з розкриттям найбільш характерних видових точок);

– висновок центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

Один із примірників висновку центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, передпроектних пропозицій та обґрунтовуючих документів повинен буди викладений англійською або французькою мовою.

4. Секретаріат Національної комісії у справах ЮНЕСКО передає матеріали до Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО з метою отримання коментарів та рекомендацій.

5. Про результати розгляду проєкту в Комітеті всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Секретаріат Національної комісії у справах ЮНЕСКО інформує центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини та організацію-забудовника (замовника).

6. Після отримання позитивного висновку експертів Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО організація-забудовник (замовник) має право виконувати наступні стадії проєктування та реалізовувати проєкт будівництва/реконструкції у встановленому законодавством порядку.

7. Після отримання рекомендацій або зауважень експертів Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (крім випадків безумовного заперечення експертами можливості будівництва/реконструкції на планованій території) організація-забудовник (замовник) повинна доопрацювати пропозиції щодо будівництва/реконструкції з урахуванням цих зауважень та рекомендацій та подати їх на погодження відповідно до пунктів 1-6 викладеної вище послідовності.

Станом на сьогодні цей порядок у загальних рисах прописаний у законодавстві, яке потребує, по-перше, конкретизації і, по-друге, жорсткого контролю за виконанням. Обидві ці умови в українських реаліях справа важка і поки що недосяжна.

■ Висновки

Отже, можна зробити висновок про те, що для подальшої плідної взаємодії України з Комітетом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО необхідно вчинити певні, цілком конкретні дії з боку нашої держави, а саме:

– конкретизувати зміни, внесені до Закону України «Про охорону культурної спадщини» в частині охорони об'єктів всесвітньої спадщини, узявши до уваги позицію Українського національного комітету ICOMOS (Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць). Суть цієї позиції полягає в позбавленні чиновників будь-якого рівня права розв'язувати фахові питання охорони культурної спадщини;

– на основі оновленого законодавства унормувати регламент підготовки і проходження документації, яку Україна має надсилати в Комітет всесвітньої спадщини ЮНЕСКО порядком завчасного інформування про наміри здійснювати будівництво в зоні, що захищається Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини;

– неодмінно залучати до цих процедур Український національний комітет ICOMOS (Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць) як фахову експертизу з правом вирішального голосу.

Список використаних джерел

- Верховна Рада України. (1988, 4 жовтня). *Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини*. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_089#Text
- Вечерський, В. (2016). Презентація пам'яток всесвітньої спадщини відповідно до принципів ICOMOS і законодавства України. В *Актуальні проблеми музейної та пам'яткоохоронної діяльності* (с. 5–15). Логос.
- Вечерський, В. (2017, 19–20 квітня). Охорона пам'яток всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні. В *Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин*, Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Ч. 1, с. 293–300), Київ, Україна. Видавничий центр КНУКІМ.
- Герич, В. (2013). Спільне транскордонне подання в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Дерев'яні церкви польських та українських Карпат». Вибрані аспекти. В *Праці Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень* (Вип. 8, с. 41–55). Фенікс.
- Касьяненко, І. (Упоряд.). (2008). *Міжнародні засади охорони нерухокої культурної спадщини*. (Л. Шарінова, Пер.). Фенікс.
- Напрявні орієнтири втілення в життя Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини. (1995). В І. Касьяненко, & Ю. Ліхой (Упоряд.), *Правові акти з охорони культурної спадщини : додаток до щорічника "Архітектурна спадщина України"* (с. 42–68). Науково-дослідний інститут теорії та історії архітектури і містобудування.
- Прибега, Л. (2009). Національна нормативно-правова та міжнародна охорона культурної спадщини. В *Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань* (с. 7–24). Інститут культурології Національної академії мистецтв.
- Сердюк, О. (2006). Попередній Список всесвітньої культурної спадщини. Проблеми та перспективи. В *Праці Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень* (Вип. 2, с. 58–65). АртЕк.
- Фонд Музею Голодомору. (2017). *Етапи реалізації проекту*. <https://holodomor-museum-fund.org/progres/>
- Kyiv: Saint-Sophia Cathedral and Related Monastic Buildings, Kyiv-Pechersk Lavra Ukraine. (2017). *UNESCO World Heritage Centre*. <http://whc.unesco.org/en/soc/3635>
- Wooden Tserkvas of the Carpathian Region in Poland and Ukraine. (2013). *UNESCO World Heritage Convention*. <https://whc.unesco.org/en/list/1424/>
- World Heritage List. (n. d.). *UNESCO World Heritage Convention*. <http://whc.unesco.org/en/list/en/news/1049/en/list>

References

- Herych, V. (2013). Spilne transkordonne podannia v Spysok vsesvitnoi spadshchyny UNESCO "Derevani tserkvy polskykh ta ukrainskykh Karpat". Vybrani aspekty [Joint cross-border submission to the UNESCO World Heritage List "Wooden Churches of the Polish and Ukrainian Carpathians". Selected aspects]. In *Pratsi Naukovo-doslidnoho instytutu pamiatkookhoronnykh doslidzhen* [Proceedings of the Scientific Research Institute of Monument Preservation Studies] (Issue 8, pp. 41–55). Feniks [in Ukrainian].
- Holodomor Museum Fund. (2017). *Etapy realizatsii proektu* [Project implementation stages]. <https://holodomor-museum-fund.org/progres/> [in Ukrainian].

- Kasianenko, I. (Comp.). (2008). *Mizhnarodni zasady okhorony nerukhomoï kulturnoi spadshchyny* [International principles of immovable cultural heritage protection] (L. Sharinova, Trans.). Feniks [in Ukrainian].
- Kyiv: Saint-Sophia Cathedral and Related Monastic Buildings, Kyiv-Pechersk Lavra Ukraine. (2017). *UNESCO World Heritage Centre*. <http://whc.unesco.org/en/soc/3635> [in English].
- Napriamni oriiientyri vtilennia v zhyttia Konventsii pro okhoronu vsesvitnoi kulturnoi i pryrodnoi spadshchyny [Guidelines for the implementation of the Convention on the Protection of World Cultural and Natural Heritage]. (1995). In I. Kasianenko, & Yu. Likhov (Comps.), *Pravovi akty z okhorony kulturnoi spadshchyny : dodatok do shchorichnyka "Arkhitekturna spadshchyna Ukrainy"* [Legal acts on the protection of cultural heritage: supplement to the yearbook "Architectural heritage of Ukraine"] (pp. 42–68). Naukovo-doslidnyi instytut teorii ta istorii arkhitektury i mistobuduvannia [in Ukrainian].
- Prybieha, L. (2009). Natsionalna normatyvno-pravova ta mizhnarodna okhorona kulturnoi spadshchyny [National regulatory and international protection of cultural heritage]. In *Pamiatkoznavstvo: pravova okhorona kulturnykh nadban* [Monumentology: legal protection of cultural heritage] (pp. 7–24). Institute for Cultural Research of the National Academy of Arts of Ukraine [in Ukrainian].
- Serdiuk, O. (2006). Poperednii Spysok vsesvitnoi kulturnoi spadshchyny. Problemy ta perspektyvy [Previous World Cultural Heritage List. Problems and prospects]. In *Pratsi Naukovo-doslidnoho instytutu pamiatkookhoronnykh doslidzhen* [Proceedings of the Research Institute of Monument Protection Studies] (Issue 2, pp. 58–65). ArtEk [in Ukrainian].
- Vecherskyi, V. (2016). Prezentatsiia pamiatok vsesvitnoi spadshchyny vidpovidno do pryntsyypiv ICOMOS i zakonodavstva Ukrainy [Presentation of world heritage sites in accordance with the principles of ICOMOS and the legislation of Ukraine]. In *Aktualni problemy muzeinoi ta pamiatkookhoronnoi diialnosti* [Actual problems of museum and monument preservation activities] (pp. 5–15). Lohos [in Ukrainian].
- Vecherskyi, V. (2017, April 19–20). Okhorona pamiatok vsesvitnoi spadshchyny UNESCO v Ukraini [Protection of UNESCO world heritage sites in Ukraine]. In *Ukraina i svit: teoretychni ta praktychni aspekty diialnosti u sferi mizhnarodnykh vidnosyn* [Ukraine and the world: theoretical and practical aspects of activity in the field of international relations], Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Pt. 1, pp. 293–300), Kyiv, Ukraine. Publishing Center of Kyiv National University of Culture and Arts [in Ukrainian].
- Verkhovna Rada of Ukraine. (1988, October 4). *Konventsiiia pro okhoronu vsesvitnoi kulturnoi i pryrodnoi spadshchyny* [Convention on the Protection of World Cultural and Natural Heritage]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_089#Text [in Ukrainian].
- Wooden Tserkvas of the Carpathian Region in Poland and Ukraine. (2013). *UNESCO World Heritage Convention*. <https://whc.unesco.org/en/list/1424/> [in English].
- World Heritage List. (n. d.). *UNESCO World Heritage Convention*. <http://whc.unesco.org/en/list/en/news/1049/en/list> [in English].

THE INTERACTION OF UKRAINE WITH THE UNESCO WORLD HERITAGE COMMITTEE

Victor Vecherskyi

PhD in Architecture,

ORCID: 0000-0002-5221-3556, e-mail: vechersky.v@gmail.com,

Institute for Cultural Heritage,

Kyiv, Ukraine

Abstract

The purpose of the article is to figure out the issues of Ukraine's interaction with the UNESCO World Heritage Committee in the preservation of Ukrainian monuments included in the UNESCO World Heritage List; to propose measures to address existing challenges. The research methodology is based on the use of general scientific and special methods: comparative, analysis, synthesis, deduction, and induction. From the standpoint of a systemic approach, Ukraine's interaction with the World Heritage Committee is considered as a set of measures that ensures the preservation of Ukrainian world heritage sites in accordance with Ukraine's international legal obligations. The scientific novelty of the study is that for the first time the specified issue was comprehensively analysed and proposals were made to optimise cooperation in order to ensure the effective preservation of Ukrainian world heritage sites as the most valuable asset of the nation, including those that are threatened as a result of the war of the Russian Federation against Ukraine. Conclusions. The analysed facts regarding Ukraine's interaction with the UNESCO World Heritage Committee show the need for more specific actions on the part of our state than so far. It is necessary to modernise the national legislation with special, much more specific than as of 2022, standards for the protection of world heritage sites. It is time for a detailed standardisation of the regulations for the preparation and passing of the documentation, which Ukraine should send to the World Heritage Committee by way of advance notification of intentions to carry out construction in the zone protected by the Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage.

Keywords: world heritage sites; cultural heritage protection; international conventions; legislation; World Heritage Committee

This is an open access journal, and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution 4.0.